

OBRtnIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik: Poverjenišvo za izdajo lista „Obrtnik“ (Lovro Pičman). Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15.
Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
za pol leta . . . 15.— „
posamezna številka . . . 1'50 „

*V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!*

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankirani dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto II.

Ljubljana, dne 21. aprila 1933.

Štev. 9.

Kst. VI. 22/32
10

V IMENU NJEGOVEGA VELIČANSTVA KRALJAI

Deželno kot tiskovno sodišče v Ljubljani je po naredbi z dne 29. 11. 1932, javno razpravljalo dne 13. 12. 1932, pod predsedstvom s. o. s. Kralja Ivana in v navzočnosti s. o. s. Dr. Kobeta Ernesta in s. o. s. Javorška Karla kot sodnikov in o. prip. Potokarja Mirka kot zapisnikarja, o tiskovni tožbi zasebnega tožitelja Lenarčiča Ivana, ki ga zastopa dr. Fran Kandare, odvetnik v Ljubljani, zoper obtoženca Pičmana Lovra, zastopane po njegovem branilcu dr. Francetu Lokarju, odvetniku v Ljubljani, je po predlogu zastopnika zasebnega obtoženca, da se obtoženca kaznuje v smislu čl. 56. tiskovnega zak. in po predlogu obtoženčevega branilca, da se obtoženca oprosti, dne 13. 12. 1932 razsodilo:

Obtoženec

Pičman Lovro,

sin Lovra in Marije roj. Braust, rim. kat. vere, roj. 31. 8. 1893, v Primskem pri Kranju, pristopil v Ljubljano, srez Ljubljana, banovina Dravska, stanujoč Ilirska ulica 15, Ljubljana, kleparski mojster, oženjen, pismen, ima premoženje (hišo in delavnico), nekaznovan, v prostosti,

je kriv,

da je v „Obrtniku“ št. 3, z dne 26. maja 1932, objavil članek sledeče vsebine:

„Gospod Lenarčič, Ponikve. Na Vaše neresnično zavijanje in namignjene grožnje v „Obrtnem vestniku“ št. 20. Vam odgovorim in pojasnim vsled moje odsotnosti v prihodnji številki „Obrtnika“. Pripominjam pa še danes, da imam sumnjo, da je izšel članek z Vašim dopisom iz rok, kakor najbrže tudi svoječasno, ko ste visoko obremenjevali z Vašo okrožnico uglednega tovariša in člana Obrtnega odseka TOI. Pač se najdejo ljudje, ki so pripravljeni igrati Judežev vlogi. L. Pičman.“

Zakrivil je s tem prestopke klevete po čl. 52. tisk. zak. in se obsodil po čl. 56./II. tisk. zak. z uporabo § 71. tč. 5. k. z. na

Din 500.— in Din 300.— skupaj 800.— Din denarne kazni, ki se v primeru neizterljivosti spremeni po § 44. k. z. v 14 dni zapora,

po čl. 62. tisk. zak. na Din 300.— kot odškodnino zasebnemu tožitelju,

po čl. 63. tisk. zak. na objavo sodbe v izpisku na čelu v prvi izdaji „Obrtnika“, ki izide po pravomočnosti sodbe;

po § 310. k. z. na plačilo stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni, ki se izrečejo za izterljive. Denarno kazen je plačati v enem mesecu po pravomočnosti sodbe.

Razlogi.

Glede legitimacije zasebnega tožilca, ki ni v inkriminiranem članku imenovan sicer s polnim imenom, pač pa s priimkom in bivališčem in pa po tem, da ga napada obtoženec radi njegovega članka v Obrtnem vestniku št. 20, je razvidno, da je očitek naperjen proti zasebnemu tožilcu. Razven tega pa ni v Ponikvah nobenega drugega s tožilčevim imenom, ki bi dopisoval v Obrtni vestnik in se sploh zanimal za obrtniška vprašanja. Poleg tega sta tudi to ugotovili dve priči Krapež Milko in Rebek Josip, dva ljubljanska obrtnika.

Po čl. 73. tisk. zak. mora obdolženec podati v osmih dneh odgovor na tožbo, v katerem mora priobčiti svojo obrambo ter podati predlog radi izvedbe dokazov, ki jih namerava uporabiti v svoji obrambi. Obtoženec pa tega ni storil. Iz povratnice je razvidno, da mu je bila dostavljena tožba dne 3. 10. 1932, dočim je obtoženec položil svoj zagovor šele 10. 12. 1932. Vsled tega je sodišče smatralo vsak zagovor obtoženca kot nedopusten in ga je izreklo za prekludiranega. Tudi je odklonilo predlog njegovega zastopnika, da naj se vpoštevata njegovo dokazno gradivo. Sodišče je obsodilo obtoženca na podlagi zasebne tožbe z dne 16. novembra 1932, oziroma se na „Obrtnika“ z dne 16. maja 1932, in je smatralo vse to kot dokazano in resnično.

Objektivno je podan dejanski stan klevete v tenorju navedenega inkriminiranega članka, kajti zasebnemu tožilcu se očita, da je neki članek, ki je izšel v „Obrtnem vestniku“ št. 20, da ga je samo podpisal zasebni tožilec, dočim naj bi ga

Usodna zmaga

Tako bi se moral glasiti pravilno uvodni članek v „Obrtnem Vestniku“ z dne 7. t. m. v 8. št. pod naslovom „Kdo misli trezno“. Pisec pravi: kocka je padla in mislimo, da lahko trdimo, da že stoterič skozi dve leti ponavlja 90% zmago v prid skupnih zbornic. Kakor smo že parkrat pojasnili, tako poudarjamo tudi danes, da je dejanski položaj ravno obraten; kako pa so dobili enkrat 135, drugič 118, sedaj pa menda že samo 104 izjave za skupne zbornice, si ne moremo tolmačiti. Trdili so na združnih zborovanjih že takrat, ko se niti 100 zborov še vršilo ni, da so imeli že nad 100 izjav, torej v nasprotju z vsako logiko ter vemo tudi pod kakšnimi pretežami in načini so si osvojili te izjave. O tem danes na tem mestu ne bomo govorili, povemo pa, ne radi „Obrtnega vestnika“ in gospodov tam okrog, pač pa radi obrtništva in čitateljev. Borbo pa bomo vodili toliko časa, dokler obrtništvo v Dravski banovini ne bo dana prilika, da se popolnoma prostovoljno, brez vsakega vpliva nepristransko izreče za svojo zbornico, kjer pa naj bo zajamčena vsestranska kontrola v smislu, kakor smo že predčasno poročali v našem listu, kjer zahtevamo podaljšanje roka o glasovanju zbornic v Dravski banovini za 6 mesecev in prisotnost zastopnika samostojnih obrtniških zbornic na zborovanju.

Pisec pravi, da so nas povabili na sodelovanje v njihovem listu in tudi v ostalih dnevnikih. Mi se pa vprašamo, kdo ste tisti, ki si domišljujete o tem povabilu. Prav gotovo niste izvoljeni od nas, niti od večine obrtništva; posili voditelje pa odklanjamo. Mi smo sodelovali z vami in vam pomagali v dobrobit za splošno obrtništvo, kakor tudi do raznih mest, ki vam jih sicer več ne zapramo in to radi tega, ker nam niste držali vaših obljub in besed, ki ste nam jih dali ter se niste ravnali tako, kakor je zahtevala ogromna večina. Vprašamo vas: pod kakšnimi pogoji si vi predstavljate event. prijateljstvo? Jasnega odgovora gotovo ne bo, kajti tega niste vajeni. Povemo vam pa mi danes na tem mestu, da je skupno delo in sodelovanje mogoče le pri iskrenih ljudeh, nikakor pa ne pri zviti in zahrbtnih ter pri ljudeh, ki svoje besede in sklepe menjajo kakor spomladansko vreme. Mi hočemo in zahtevamo, da se da

bil spisal drugi, in sicer pisec svoječasne okrožnice, v kateri se je baje obrekovalo ugledne člane in tovariše obrtnega odseka v TOI. S tem je zasebnega tožilca dožlil, da dela skupno z nekom in podpisuje njegove za ugledne obrtnike žaljive članke. Dalje se zasebnemu tožilcu očita, da je obremenjeval nekega uglednega tovariša, mu torej delal krivico, kar se seveda ni nikdar zgodilo. Dalje, da je igral zasebni tožilec Judežev vlogo, da je torej nekoga izdal. S tem je priobčil o zasebnem tožilcu nekaj neresničnega, kar utegne škodovati njega časti, dobremu imenu, družabnemu ugledu in pridobitnemu kreditu — torej s tem zakrivil pregrešek klevete po čl. 56. tisk. zak. v vseh prej navedenih primerih.

Kazen je bilo odmeriti po čl. 56. tč. II. tisk. zak., ki predpisuje zapor do treh let in v denarju do Din 20.000.—

Kot olajšilno je sodišče vpoštevalo pri odmeri kazni priznanje in da obtoženec še ni bil kaznovan, obtežilnega ni bilo ničesar.

Z ozirom na te okolnosti je sodišče odmerilo kazen na Din 500.— + Din 300.— denarne kazni po čl. 56./II. tisk. zak. z uporabo § 71. tč. 5. k. z. Celotna denarna kazen se v slučaju neizterljivosti izpremeni v 14 dni zapora.

Po čl. 62. tisk. zak. na Din 300.— odškodnine zasebnemu tožitelju.

Po čl. 63. tisk. zak. na tisk preklica na čelu v I. izdaji „Obrtnika“, ki izide po pravomočnosti sodbe.

Sodišče smatra, da je izrečena kazen krivdi primerna.

Ostali izreki sodbe temelje na zgoraj citiranih določilih zakona.

Ljubljana, dne 13. decembra 1932.

obrtištvo prilika neprisilnega odločanja ter odklanjamo vsako vmešavanje neobrtnikov v naše organizacije. Zahtevamo, da se nam krivica, ki se nam je naredila, popravi in da se nam v organizaciji da moč, ki smo jo izvajali legalnim potom, katere se nam je pa odvzela, da se nam ista nadomesti in povrne, ker je tedaj nam je mogoč sporazum in iskreno sodelovanje. Nemo goče si je pa misliti na kak sporazum in iskreno sodelovanje s sovražnikom, ki te je na vsestranski in zviti način osleparil vseh pravic, ki ti pripadajo ter neopravičeno oropal tvojega premoženja, ker si bil morda premalo pripravljen in brez podpore tehničnega orodja proti sovražniku, ki je imel na razpolago vsa sredstva, topove največjega kalibra, ki jih je neusmiljeno vžigal proti tebi, ne da bi bil upravičen, zato ker si zahteval nič drugega kakor to, kar je tvoje. (Ko te je pa s pomočjo tajnih sovražnikov trenutno premagal in oropal vsega, tedaj je pa še tako nesramen, da ti nudi roko in ponuja prijateljstvo, katero je pri značajnem in parlamentarnem človeku v tako imenovanih razmerah nemogoče. Znano nam je, da je že mnogo armad trenutno sicer porušilo sovražnika ter mu tudi vzelo marsikaj neupravičenega, toda naravno je, da pride čas, ko se vse take nepravilno pridobljene zmagi maščujejo ter jih sila časa sama privede v stanje, kakor narod zahteva, in proti katerim silam se ni mogoče trajno boriti ter zoperstavljati.

Verjamemo, da bi bilo morda gospodom okrog „Obrtnega vestnika“ in zbornice zelo po volji, če bi mi ne zvedeli za razpoloženje in izjave obrtniških organizacij vsaj še dve leti, da bi znana volja obrtništva ležala zaprti v predalih Zveze obrtnih združenj še tako naprej, kakor je ležala od l. 1928. do 1931., do početka našega odprtega boja za samostojnost, ko smo slučajno zvedeli, da je ležala ogromna večina izjav, in to 56 izjav za samostojno obrtno zbornico kontra 8 za skupno, za katere smo slučajno zaznali po dveh letih. Tako molčanje in prikričevanje bi gospodom še dalje prišlo. Neštetočrat smo že jasno dokazali, da se je obrtništvo v Dravski banovini izreklo ne samo enkrat, ampak že petkrat za svojo samostojno zbornico. V zadnjem času pa so že tako naivni, da kar trdijo, da so samo 4 organizacije izrekle za samostojno obrtno zbornico. Čudimo se jim, da še sploh priznajo kakšno izjavo in da ne trdijo, da je slovensko obrtništvo enodušno za skupno zbornico, tako kakor so trdili na vseh merodajnih mestih od l. 1928. do l. 1931., dasi so imeli obratno zahtevo obrtništva v svojih rokah.

Izjavljamo, da nam je znano nešteto njihovih izjav, katerih sklepi so bili jasni in odločni za svojo obrtno zbornico, ki pa jih danes prištevajo za skupno zbornico. Ne bomo se podrobneje spuščali, kakšne nepravilnosti so se vršile in pod kakšnimi pretežami so si prisvajali izjave. Vprašamo jih le, zakaj vedno tako takojzani pred našo kontrolo, ko vendar ne zahtevamo nič drugega kot nepristranost.

Opozarjajo in kličejo nas zelo radi na odgovornost radi posledic? Toda povemo vam pa, da odgovornost nosite veliko in ne bomo mogli pozabiti, kaj ste nam naredili s svojo neodkrito in dvojno vlogo, ki jo igrate ter se pustite od raznih neobrtnikov vplivati proti obrtniškim interesom.

G. Rebek se nekako zahvaljuje v „Obrtnem vestniku“ z dne 21. marca t. l., kakor tudi ostali drugi gg. v drugih listih obrtništva, ki so pomagali za propagando skupnih zbornic. Pripominjamo pa, da se nam vsekakor zdi ta zahvala še prerana in precej klaverna, kajti zahvalili bi se lahko samo nekaterim, na žalost zaslepljenim priganjačem, nikakor pa ne večini obrtništva, katero nimajo na svoji strani. Pri tem zelo radi poudarjajo in se spotikajo nad nami, češ, da v teh težkih časih vendar ne gre razbijati skupnih gospodarskih front. Torej še vedno niste prišli na to, da nam je potrebna ravno v teh težkih časih skupna obrtniška gospodarska fronta in ne tako

Kdor pošteno misli, je z nami, kdor nima sebičnih namenov se nam lahko pridruži.

kakor Vi, ki se naslanjate lokalno v Sloveniji na veleindustrijo in trgovino, od ostalih banovin v državi pa ste popolnoma odrezani in brez skupnega sodelovanja z obrtništvom, kar je Vaš usodni pogrešek ter bo ostal zato nad vami neizbrisani zgodovinski pečat.

Znano nam je, da je v l. 1928 g. Rebek, mislim, da na svojo iniciativo in najbrže tudi zato, ker mu delo v zbornici ni bilo po volji, razposlal okrožnico, v kateri je propagiral za samostojno obrtniško zbornico v Ljubljani. Rezultat te okrožnice je bil kolosalen: 56 kontra 8 izjav, kakor smo že preje omenili, kar pa je sicer ostalo zaprto; za širše kroge prikrito. Ne vemo iz kakšnih razlogov, verjetno pa je, da je dobil g. Rebek s kakšne strani opozorilo ali migljaj, da naj s tem ne prihaja v javnost. Po dveh letih, v l. 1931, po preteku približno 2 mesecev, ko se je to vprašanje skupno z g. Rebekom obravnavalo za osamosvojitve obrtnišva za svojo obrtno zbornico, je g. Rebek ponovno dal iniciativo za samostojno obrtno zbornico in dobesedno lastno-ročno napisal, v kakšnem smislu naj se razpošlje okrožnica na obrtništvo v Dravski banovini, s katero se izreka za samostojno obrtniško zbornico. Na tem mestu prinašamo nekaj značilnih odstavkov g. Rebekovega rokopisa, in sicer:

Cenjena zadruga!

Najvažnejši čas je pred nami! Odločiti moramo o naši obrtniški samostojnosti. Vsi tovariši cele države razen nas Slovencev so soglasni o vprašanju obrtniške zbornice. Mi smo edini, ki krhamo enotno obrtniško vrsto. Po 6. januarju 1929 ni več med nami vprašanja separatističnih deljenj. Vsi smo Jugoslovani in poklicani, da skupno delujemo za naše stanovske interese.

Podpisani se obračamo na cenj. zadrugo vedoč, da se je i ona svojočasno opredelila na stališče in zahtevo po ločenih zbornicah ter smo trdno uverjeni, da tudi danes od takratnega stališča odstopila ne bo!

Ne spuščajmo se pod druge vplive! Govori naj naše lastno prepričanje in naša lastna obrtni-

ška vest! Borbo, ki so jo vodili že naši pradedje za našo samostojnost, izpeljimo sedaj mi. Korist od nje prihaja edino na nas!

Uverjeni smo, da nas dobro razumete in da cenj. zadruga ne bo šla preko svoječasniških sklepov. Naše delo je odkrito in nočemo, da se tlačí svoboda volje in prepričanja!

To je predlog in rokopis g. Rebeka iz l. 1931 po približno 2 mesecih, ko se je to vprašanje pri nas javno začelo. Poudarjamo, da smatramo gori imenovano za idealno in jako močnato besedo in če bi g. Rebek držal tudi to, kar je napisal, tedaj lahko trdimo, da ne bi prišlo obrtništvo v Dravski banovini do nikakega razprtja ter bi bili mi prvi med tistimi, ki bi imenovanega najbolj cenili in podpirali ter bi si šteli v čast njegovega prijateljstva in sodelovanja. Prepričani pa smo tudi, da bi g. Rebek, ako bi držal svojo besedo, bil najbolj spoštovan od vsega obrtnišva v državi ter bi ga prav gotovo tudi vabili faktorji obrtnišva naše države na vse konference osebno kot voditelja in zastopnika ter bi se ne bilo treba gg. pritoževati, da niso bili povabljeni. Razumljivo je, da če se tako eminentne izjave briskira, je nemogoče biti vpoštevan od najširših krogov ter upamo, da bodo priznali to tudi ostali gospodje okrog „Obrtnega vestnika“, da je ta pot tam okrog usodna in da so nemogoči uspehi, če so odrezani od sodelovanja z obrtništvom v ostalih banovinah.

Zatorej kličemo še enkrat: z nami je mogoče prijateljstvo, toda beseda mora biti res beseda, obljube se morajo izpolniti ter hočemo sodelovanja z vsem obrtništvom v državi, kajti sicer je vsako delovanje zaman in ni pričakovati uspehov. Torej le na taki podlagi je mogoče podati roko in skleniti prijateljstvo med nami. Mi pa bodemo delovali v našem pravcu naprej složno z ostalim obrtništvom v državi do končne zmage, pa če tudi padajo žrtve, kajti brez žrtev ni iskrenih dejanj in še ni bilo nikakih zmag in uspehov, ter tudi mi poudarjamo, da nismo defetisti.

Obrtni dom v Celju prodajajo

Obrtništvo Celja in okolice je že nad mesec dni skrajno razburjeno vsled dejstva, ker hoče neka skupina obrtnikov, kateri se baje predstavljajo za gospodarje doma, prodati istega zbornici za TOI v Ljubljani.

Vsled teh vesti je Društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino podružnica v Celju sklicalo v soboto dne 1. IV. 1933 ob 8. uri zvečer v spodnjih prostorih Narodnega doma v Celju obrtniško protestno zborovanje. Zborovanja se je udeležilo okrog 80 obrtnikov iz mesta in bližnje okolice. Mestno načelstvo je zastopal g. magistratni direktor Šubic, politično oblast g. Čuk, ter zastopnik „Slovenca“ g. dr. Gantar.

Uvodoma je g. predsednik Holobar, ki je vodil zborovanje, pozdravil navzoče ter izvajal sledeče:

„Današnja obilna udeležba kaže, da se zavedate obrtniških teženj in vprašanj, kar dokumentira zavednost obrtnišva, ki rado dela za dobrobit obrtniških interesov ako ni izolirano, kot je to bil slučaj, dokler ni pričelo delovati naše društvo, katero hoče pripeljati obrtništvo na pot medsebojnega razumevanja za dosego svojih ciljev.

Tovariši obrtniki! Današnje zborovanje je važno iz stališča, ker gre za dom obrtnikov. V vsej dravski banovini smo si priborili Obrtni dom edino v Celju in to je zasluga vsega obrtnišva, ne pa samo zasluga posameznikov.

Marsikateri obrtnik je vložil kako svoto, ki si jo je pritrgal od svojega borega zaslužka, tako, da je polagoma zrastle palače obrtnega doma, v katerem so razni revni obrtniki videli svojega rešnika, kakor to tudi predvidevajo pravila in namen Obrtnega doma.

S ponosom smo se veselili, da je to res obrtniška trdnjava za vse obrtništvo brez razlike ali žal, veliko razočaranje je sledilo našim nadam. Zavladal je teror, ki je z manjšino hotel nadvladati večino ter z raznimi intrigami izrinil najdelavnejše obrtnike iz svoje srede.

In sedaj hočejo ti posamezniki ta dom, ki je last vsega obrtnišva, prodati neobrnitnikom. Tovariši, naša sveta dolžnost je, da ta dom ohranimo zase. Zato storimo, kar nam je mogoče, da preprečimo tako nečastno dejanje. (Odobravanje.)

Za njim je povzel besedo tajnik g. Brišček, ki je izvajal sledeče:

„Vsi dragi tovariši se boste še spominjali na čas, ko smo preživljali političen Rapallo, ki nam je vzel Reko, Trst in Gorico. Z odstopom Obrtnega doma pa preživljamo tragičen, a resničen obrtniški Rapallo. Ugleden obrtniški stan prejšnjih desetletij si je postavil za trezno podlago „Vero, upanje in ljubezen“. Obrtnik veruje v svojo obrt, ker se z njo prebije lahko po vsem svetu, on upa v obrt, ker mu prinaša življenjske možnosti in on ljubi obrt, ker mu je vsakdanje opravilo in tolažilo. Tako je bil tudi Obrtni dom simbol vere, upanja in ljubezni ter ob enem kip vztrajnosti in obrtniške zavednosti. Ako se celjskim „Obrtniškim punktašem“, ako

jih lahko tako imenujemo, posreči ta nakana, so zakrivali veleizdajo nad obrtništvom ter moramo na primeren način obračunati s temi elementi.

Prodali ali nameravajo prodati za neznatne groše obrtniško trdnjavo, kakor jo sami nazivajo. Vprašajmo se pa, kaj bodo strahopetniki počeli brez trdnjave. Vdati se bodo morali zavednemu in nacionalnemu Društvu jugoslovanskih obrtnikov, ki stremi za združenjem vseh obrtnikov brez razlike vere in dijalekta v veletrdnjavo jugoslovanskih obrtnikov cele nam mile domovine Jugoslavije.

Mi pa v dravski banovini si snujemo trdnjavo za vso banovino počasi, vztrajno, dosledno na plečih zavednih jugoslovanskih obrtnikov in to bi bila naša samostojna obrtna zbornica. Ona naj bo naša trdnjava, naše pribežališče v težkih časih gospodarske krize.

Dalje je bil za Obrtni dom tudi blagohotno naklonjen denar od nekega ministerstva, za katerega pa ne vem v čigav prid se je uporabil. Odgovorni naj se kličejo na odgovor. Ako ni bil denar uporabljen kakor je bil namenjen, spadajo odgovorni činitelji po vseh pravilih moderne zakonodaje pod paragraf.

Obrtni dom je bil postavljen iz javnih sredstev, zato je javen simbol obrtnišva, ne pa Obrtnega društva. Javnih simbolov se pa ne prodaja nikjer, ker je to tudi zakonsko prepovedano.

Ime Obrtni dom predstavlja dom obrti ali dom obrtnikov, zato ga ne sme dobiti v roke nihče drug kot obrtnik. Dalje se ve tudi to, da to delo ni delo odbora Obrtnega društva, marveč delo neobrnitnikov (dvignil se je hrup z medkllici: „Ven z neobrnitniki iz Obrtnega doma“).

Ne bilo bi treba Obrtni dom prodajati, če bi gospodje, kateri trenutno v njem gospodarijo, znali bolj ekonomično gospodariti. Tako se je n. pr. pri otvoritvi Obrtnega doma porabilo samo za banket Din 10.000. Če se gospodari tako, se ne more gospodariti dolgo. To se razume samo ob sebi. Dalje so gospodje odslavljali člane češ: saj jih imamo že itak preveč. Če se dela tako, gospoda moja, se pride prej ali slej do katastrofe.

Obrtniki in obrtnice, tudi jaz apeliram na Vas, da storite vse, da nas podpirate v našem boju, da bomo v resnici ohranili Obrtni dom za obrtnike, ne pa za neobrnitnike.

Govoru g. Briščka je sledilo burno odobravanje.

G. predsednik se je zahvalil govorniku za izčrpan govor ter rekel, da ni bilo za nas v Obrtnem domu prostora. Dali nam tudi niso dvorane za občni zbor. Dalje si je Obrtno društvo na nezakonit način spremenilo naslov v Slovensko Obrtno društvo, kar v času punktacij da tudi nekaj misliti. (Konec prih.)

Obrtniki, obrtnice! Čitajte, priporočajte in razširjajte naš list, ki zastopa prave obrtniške težnje!

Kolektivna ali strokovna obrtniška združenja?

Z novim obrtnim zakonom, kateri sedaj v glavnem unificira vso obrtno zakonodajo v dosedanjem raznem tozadevnem stanju po pokrajinah naše države, je stopilo tudi vprašanje ustroja obrtniških združb v ospredje.

Predvsem se moramo mi obrtniki dravske banovine ozreti na naše razmere, katerim primeroma moramo prilagoditi svoja obrtniška združenja v smislu obrtnega zakona. Izbirati nam je torej med strokovnimi in kolektivnimi združenji. Kolektivna združenja obrtnišva so ona, ki združujejo v svojem okrilju članstvo vseh strok, n. pr. na področju sreza, mesta, občine, sodnega okraja i. t. d. izvzemši one stroke, za katere že obrtni zakon, § 356. t. 2, predvideva strokovno združenje po banovinah. Strokovna združenja so pa ona, katera združujejo v svojem okrilju le članstvo ene stroke. Ta združenja obsegajo običajno področje banovine ali sreza, kar se ravna v glavnem po številu članstva odnosnega združenja.

V prvi vrsti se moramo vprašati preje nego se odločimo za sistem združenja, katero bo za obrtništvo cenejše in koristnejše sploh. Upoštevati pa seveda moramo tudi dejstvo, da morajo biti ugodnosti za napredek strok predvsem vodilo pri odločanju o sistemu združenja.

V dravski banovini je obrtništvo do izdaje novega obrtnega zakona ustanavljalo predvsem svoja strokovna združenja — zadruga, ki so se večinoma dobro obnesle in katerih ustanovitev je prav Zbornica za TOI v Ljubljani tudi podpirala. Obstojele so pa kolektivna združenja predvsem tam, kjer so bila ustanovljena že v prvih početkih organiziranja obrtnišva v smislu starega avstrijskega obrtnega reda. Od teh so se polagoma odcepili obrtniki naprednejših strok, ki so ali nastale pozneje ali pa so se tehnično izpopolnile ter v svrhu izpopolnjenja in dovršitve ter uspešnejšega napredka ustanovili lastne strokovne združbe.

Čim je stopil novi obrtni zakon v veljavo in so s tem prenešene topogledno tudi večje pravice gospodarskim zbornicam, katere so bile prej pridržane političnim upravnim oblastvom, je nastal drug položaj. Predvsem imajo danes zbornice pravico končnega odločanja o ustanovitvah, delovanju in razmejitvah posameznih obrtniških združenj, kar je bilo prej prosto dopuščeno obrtnikom pri ustanavljanju združenj.

Naš namen v tem vprašanju je predvsem opozoriti obrtništvo dravske banovine in pa tudi Zbornico za TOI v Ljubljani, da naj se pri tem deluje strogo po želji obrtnišva, katero naj se prosto izjavi za sistem združenj, njih razmejitev in delokrog. To poudarjamo zato, ker se ne sme zanesti v dosedanja združenja pod nobenimi pogoji diktatov od zgoraj, ki bi bili v škodo obrtništva. Ne zagovarjamo sistema niti enega niti drugega, ker o tem naj se izreče obrtništvo samo, zbornica naj pa tem željam, odnosno sklepom tudi zadosti v zadovoljnost prizadetih.

Podčrtati moramo le to, da so kolektivna združenja obrtnišva po srezih ali slično gotovo cenejša in prikladnejša za obrtništvo kot pa strokovna. Vsekakor pa imajo strokovna združenja prednost pri izpopolnitvi svojih strok, toda le če so njih uprave agilne ter iniciativne in če zna uprava uspešno zastopati svojo stroko, kakor imeti pravo vez med članstvom, ki je n. pr. širom cele banovine.

Apeliramo na obrtništvo, da se tozadevno samo odloči na svojih občnih zborih, nikakor pa ne odobravamo, da bi se s strani zbornice diktiralo, ker obrtništvo je že do skrajnosti naveličano takih diktatov in se zato upravičeno boje voditi družbe sposobni obrtniki.

Pričakujemo s strani prizadetih polne uvidnosti v prid in prospeh obrtnih strok ter obrtniškega stanu sploh. Obrtništvo je treba dati samo prilike, da pozitivno sodeluje pri reševanju vseh njega se tiče vprašanj, pa boste videli, ako boste upoštevali njega voljo, da bo tako pravilno.

Preko obrtniške samozavezi ne gre!

Vsakdo, ki zasleduje pisavo „Obrtnika“ in njega pravilno zastopanje v vprašanju obrtniške osamosvojitve, njega jedrnatelje članke k prebujanju obrtniške samozavezi ter sploh v dobro obrtnišva, mora nehoti biti vesel, ko vidi, da je delo „Obrtnika“ uspešno.

Vsak pokret ima svoj izvor, ima pa tudi svoj cilj, kateri je vodnik pokretu za dosego istega. Gotovo je, da so sredstva za dosego ciljev različna. Posebnost v tem oziru pa gre v prvi vrsti „Obrtniku“, ki je tudi eden izmed sredstev za dosego cilja, ki ga list zastopa, kot oficijelni organ Društva jugoslovanskih obrtnikov dravske banovine. Pokretu, ki ga zastopa naš list, je prav gotovo usojeno, da so mu stavljene raznovrstne ovire na pot njegovega zma-

govitega pohoda v obliki različnih groženj, tožb, zapostavljanj itd. itd. do končnega cilja. Vse to pa vodi pokreta, katerim je veren drug „Obrtnik“, ne omaja in ne ukloni, čeprav se jih zapostavlja in smeši, da ne bi vztrajali do končne zmage. To vse jih jekleni in pokretu daje novih moči, trdnosti in vezi.

To je obrtniška samozavest, preko katere ne gre in ta samozavest prihaja baš v zadnjem času do izraza na občnih zborih obrtniških prisilnih združenj, kjer si obrtništvo izbira samozavestne moči za vodje svojih strok, za vodje obrtništva. Vodje, ki jim daje novih moči in pobud „Obrtnik“.

Leto dni je jedva in te dni je obhajal „Obrtnik“ svojo prvo obletnico, ko je povzdignil svoj glas prosto tudi obrtnik, kateremu ni bilo mesta za njegove težave in pritožbe ne v dnevnem ne v drugem časopisu. To vrzel je izpopolnil naš jubilar, ki je v pravem pomenu besede „Obrtnik“ — obrtniški tovariš in glasnik obrtnikov boljše bodočnosti. Obrtniška zavest nam narekuje zahvalo izdajateljem lista, ki so mnogo pripomogli do uspehov, ki jih je obrtništvo v teku enega leta, kljub težkim oviram s strani nepoklicanih, doseglo. Prisegamo pa, da bo naše delo šlo v tem pravcu enako tudi vnaprej do zmage, ko bo vse obrtništvo dravske banovine prerojeno in bodo vsi obrtniški voditelji pravi, samozavestni, brezkompromisni obrtniki.

V tem znamenju naj bo naše delo za naprej, da bomo ob drugi obletnici podali še lepšo bilanco našega dela, kar pa bomo dosegli le z nesebičnim delom v prid obrtništva s tem, da si izvolimo na vseh obrtniških občnih zbora prave obrtnike, ki nas bodo tudi vredni zastopati.

Današnji številki „OBRTNIK“-a smo delno priložili okrožnice in položnice za vplačilo naročnine.

V prihodnji številki „OBRTNIK“-a pa jih priložimo vsem ostalim.

Prosimo, da se tem okrožnicam odzovete in nakažete naročnino.

Obrtniško starostno zavarovanje

Dopis z Bleda

Tukajšnje „Združenje obrtnikov za radovljiški okraj na Bledu“ je dobilo od zbornice za TOI v Ljubljani okrožnico in tiskovine za popis vsega članstva. S temi podatki bi dobila Zbornica natančen popis obrtnikov, njihovih družin in sploh oseb, katerih se obrtno zavarovanje tiče.

Z veseljem pozdravljamo načrt, ki naj bi nam prinesel tolikokrat zahtevano mojstrsko zavarovanje. Imamo pa tehtne pomisleke, ki jih objavljamo v vrednost vsemu obrtništvu v Dravski banovini. Zvedeli smo, da je nameravano najprej starostno zavarovanje. To je po naših mislih za današnje stanje popolnoma zgrešeno. V teh težkih časih je naš obrtnik v velikih težavah, da spravi komaj ono skupaj, kar je nujno potrebno za skromno vsakdanje življenje, to je za kruh in obleko. Mnogi ne zmorejo niti tega. Zelo redek pa je oni, ki more eventuelno odplačevati dolgeve ali celo napredovati. V teh razmerah, ko se 90% obrtnikov bori za svoj vsakdanji kruh, je nemogoče in nespametno misliti na starostno zavarovanje, kajti misliti moramo v prvi vrsti na to, kako bomo živeli danes in jutri, ne kako bomo živeli čez par let ali desetletij, ko se bomo postarali. S tega stališča smo torej proti starostnemu zavarovanju. Pač bi pa bilo potrebno bolniško in nezgodno zavarovanje. Koliko bi stala izvedba takega programa, pa si jemljemo za vzgled samo OUZD: treba bi bilo obširnega vodstva, novih ambulatorijev, zdravnikov, nadzorstva, okrevališč itd. Kdo bo vse to financiral?

Se v nekem oziru imamo pomislek. Izgleda, da misli zbornica za TOI izvesti zavarovanje za celo dravsko banovino s centralo v Ljubljani. Odločno smo proti temu. Kadar se bo zavarovanje izvedlo, naj se to naredi po okrožnih odborih, ki se razmeram v posameznih delih Slovenije lažje prilagode in ne nastane nepotrebno kopičenje kapitala, od katerega posamezen obrtnik nima nikake koristi. V ta namen naj se okrožni odbori primerno pregrupirajo, da bodo odgovarjali krajevnim razmeram in potrebam.

Nameravani mesečni prispevek znaša (po privatnih informacijah) okoli 50 do 100 Din. To je za našega obrtnika absolutno preveč in nesprejemljivo. Pri nas (in mislimo, da tudi v celi dravski banovini) je komaj 10% obrtnikov, ki bi mogli redno plačevati take zneske. Nastale zaostanke bi se potem izterjavalo na enak način — brezobziren način, kot je pri OUZD. Sledile bi nove rubežni, dobrodejne učinka zavarovanja pa ne bi bilo.

Zato naglašamo sledeče:

1. Zavarovanje naj bo bolniško in nezgodno, ne starostno.

2. Izvede naj se po okrožnih odborih.

3. Izvedba zavarovanja naj se odloži, dokler se razmere vsaj malo ne izboljšajo.

Prepričani smo, da boste vsi tovariši obrtniki istih misli, saj se nahajate v enakih prilikah. Zbornici pa priporočamo dobrohotno, naj se bolj zvljži v težek položaj obrtnika in naj mu ne naklada novih bremen, ko so že obstoječa pretežka.

Eden v imenu vseh.

Op. ur. Prednji članek toplo pozdravljamo ter ga tudi v celoti objavljamo s prošnjo, da naj se tudi obrtniki iz drugih krajev tozadevno oglašijo v „Obrtnik-u“.

Poleg tega je iz prednjega članka razvidno, da želi gorenjsko obrtništvo tudi razmejitev okrožnih odborov obrtniških združenj, kar je gotovo potrebno. Posebno važno za Gorenjsko pa je, da naj se čimprej ustanovi okrožni odbor v Kranju, ki je bil že od nekdaj središče vse Gorenjske, s čimer bi bilo tudi gorenjskemu obrtništvu ustrezno tako po nepotrebnih potih v Ljubljano, kar je v zvezi predvsem s stroški in pa preveliko zamudo časa. Gorenjsko obrtništvo zahteva svoj okrožni odbor v Kranju, da se bo tako lažje uveljavilo, čemur naj se tudi ustreže.

Pred socijalnim zavarovanjem obrtnikov

Upoštevač veliko važnost in potrebo mojstrskega zavarovanja, s pozornostjo zasledujem tozadevno časopisno polemiko. Umljivo je, da sem postal pozoren tudi na članek pod gornjim naslovom, ki je bil priobčen v št. 8. Obrtnega Vestnika. V tem članku je nanizanih nekaj misli g. Milana Beložanskiga, katere je baže objavil v Znanstvi.

Držim za verjetno, da imajo v članku prikazane ideje g. Beložanskiga več ali manj pristašev med obrtniki in neobrniki vseh banovin, mnenja pa sem, da je zlasti med obrtništvom tudi dosti nasprotnih mišljenj, posebno v tukajšnji okolici še do sedaj nisem naletel na obrtnika, o katerem bi mogel trditi, da je pristaš mojstrskega zavarovanja po zamisli g. Beložanskiga, kar velja posebno še za ideje, navedene v drugem delu predzadnjega stavka in v zadnjem stavku citiranega članka. Izključeno je tudi, da bi oni obrtniki, kateri popolnoma upravičeno zahtevajo decentralizacijo OUZD, mogli istočasno pristati na kako centralizacijo mojstrskega zavarovanja. Obrtništvo ima svoje skušnje z OUZD, ima pa tudi skušnje z bivšimi okrajnimi bolniškimi blagajnami. Na podlagi teh skušenj si je ustvarilo svoje zdravo in edino pravilno mnenje, od katerega ne bi smelo pri izvedbi mojstrskega zavarovanja odstopiti niti za las, če hoče, da velja za zrel stan, če hoče, da ne bo skoraj uživalo grenkega sadu svoje popustljivosti in prevelike zaupljivosti. Pričakovati bi bilo, da se bo stavbo pričelo graditi pri temeljih, ne pa obratno. Potem šele, ko bo zavarovanje izvedeno pri svojih temeljih, bi se naj mislilo na morebitne banovinske in druge centrale. Ob času, ko nam niti ni znana uredba o mojstrskem zavarovanju in ko nas loči še najmanj leto dni časa do tega, da bo vplačan prvi dinar zavarovalnih prispevkov, je daleko preuranjeno zgubljati čas z uganjanjem, kje se bodo plodonosno naložili zavarovalni prispevki. Namen mojstrskega zavarovanja vendar ne more biti ta, da se nekje nakiči večje množine denarja, vendar je pa zahteva obrtnikov, da bi naj boljše morebitnih razpoložljivih rezervnih fondov bile v korist predvsem obrtnikom in to na način, ki bi koristil obenem celemu stanu, popolnoma upravičena.

G. Beložanski meni, da bi naj bilo mojstrsko zavarovanje popolnoma ločeno od obstoječega delavskega zavarovanja. Ta njegova ideja nima med obrtniki najbrže nobenega nasprotnika. Popolnoma pogrešena je pa njegova zahteva, da se mojstrsko zavarovanje ne bi smelo odvrčati od predpisanih določil delavskega zavarovanja, kajti kakršna so določila takega zavarovanja, tak je tudi uspeh istega. Uspeh delavskega zavarovanja je pa tak, da obrtništvo nikakor ne more smatrati citiranih določil za dobra, pa tudi strokovnjake, katere g. Beložanski omenja, more in sme obrtništvo in tudi neobrniki presoditi le po uspehih delavskega zavarovanja.

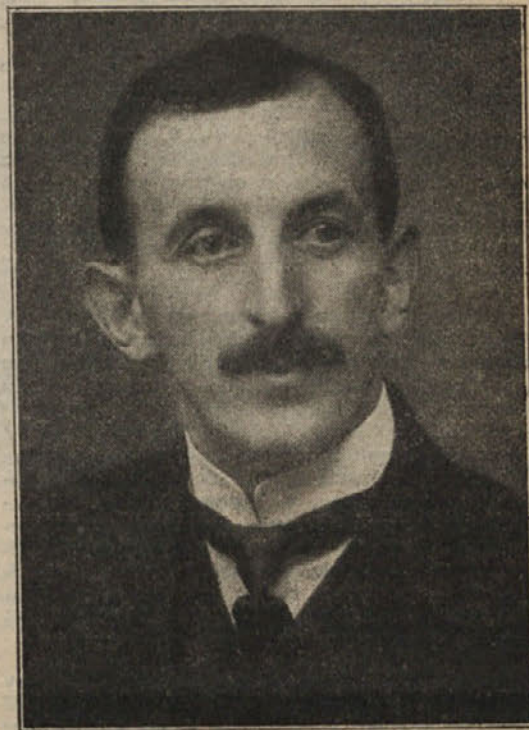
G. Popovič, direktor zanatskega penzijskega fonda, meni v št. 4 Znanstvi, da za sestavo predpisov o organizaciji in izvedbi socijalnega zavarovanja obrtnikov ni dovoljna samo gotovost državne oblasti, niti odločitev obrtnih zbornic, temveč je potrebno, da si ves obrtniški stan osvoji in obdrži idejo mojstrskega zavarovanja. Temu mnenju se popolnoma pridružujem in sem to na javnem shodu poudaril že prej, preden je g. Popovič zapisal svoje pomembne besede. Do sedaj se sicer še ni pritegnilo k sodelovanju vseh prizadetih. To se bo pa moralo prej ali slej zgo-

čiti, če se hoče ustvariti nekaj, kar bi naj bilo obrtnikom v korist, zato upam, da se bo skoraj preskrbel združenjem rokodelcev projekt zadenve uredbe z vsemi pripadajočimi tabelami, nakar bodo združenja lahko nudila svojim članom, da na posebnih shodih sodelujejo pri definitivni sestavi uredbe in korigiranju pripadajočih tabel. Le na ta način sestavljena uredba bi tvorila zanesljivo podlago zavarovanju, ki bi odgovarjalo plačilnim zmognostim finančno različno trdnih obrtnikov in bi bilo v prvi vrsti v prid zavarovancem. Dokler se pa tej zahtevi obrtnikov ne ugotovi, ne bo imelo obrtništvo pravega zaupanja v snujoče se zavarovanje in bo tudi zbiranje statističnih podatkov smatralo le za prikrite pristopne izjave k nečemu neznanemu.

I. Gabrič.

† Ivan Martinč

Zopet je posegla nevidna usoda med naše vrste in nam odvzela nenadno in nepričakovano tovariša Ivana Martinca, soboslikarskega mojstra iz Ljubljane. Pokojni tovariš Martinč je bil obrtnik z dušo in telesom ter smo ga videli vedno

in povsod v vrstah, kjer je šlo za dobrobit obrtništva. Rojen je bil dne 11. aprila 1881. na Fužinah pri Ljubljani. Samostojno je začel izvrševati slikarsko obrt na Jesenicah 18. marca 1907. Leta 1919. meseca maja pa je pričel izvrševati obrt v Ljubljani, kjer je bil tudi funkcionar zadruge. V poslednjem času se je tudi vneto udeleževal v Društvu jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani ter ni bilo prireditve ali sestanka, da se ga ne bi pokojni udeležil.

V soboto, dne 15. t. m. smo pokojnega tovariša spremili obrtniki v obilnem številu k zadnjemu počitku na pokopališču pri Dev. Mariji v Polju pri Ljubljani.

Pokojnega tovariša Martinca ohranimo v toplem spominu; preostalim pa izrekamo naše so-

žalje.

Gibanje zaposlitve po statistiki OUZD v Ljubljani

Statistika okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani kaže zadnje mesece razveljavljive številke, ki nas skoro prepričajo, da je kriza že za nami. K temu naj služijo sledeči podatki:

Datum	Enoletni padec oz. prirast	Dnevne zav. mezde povprečne celokupne
1932. junij	— 15.738	Din 1.84 575.000.—
julij	— 16.625	„ 2.20 620.000.—
avgust	— 18.251	„ 2.41 681.000.—
september	— 17.687	„ 2.42 662.000.—
oktober	— 14.641	„ 2.30 661.000.—
november	— 10.407	„ 2.01 424.000.—
december	— 7.436	„ 1.75 317.000.—
1933. januar	— 6.234	„ 1.72 273.000.—
februar	— 6.149	„ 1.61 261.000.—
marec (pov.)	— 2.287	„ 1.43 157.000.—

Še bolj prepričevalno sliko dobimo iz sledečih podatkov:

Datum	Enoletni padec oz. prirast
1. III. 1933.	— 5.176
10. III. 1933.	— 3.502
20. III. 1933.	— 1.321
1. IV. 1933.	+ 898

Radi na novo prijavljenih članov se je odstotek bolnikov zboljšal za 10%. Zato je bilo mo-

goče podaljšati bolniško podporno dobo od 26 zopet na 52 tednov.

Pri vsem optimizmu se moramo zavedati, da je sedanja zaposlitev v večini sezijška. Vendar pa številke kažejo, da tako občutnega in katastrofalnega padca, kot je bil avgusta 1932, ne moremo doživeti.

Občni zbori in sestanki

Redna skupščina združenja brivcev, frizerjev, lasuljarjev, manikerjev in kozmetikov v Ljubljani se bo vršila v ponedeljek, 24. aprila 1933, ob 9. dopoldne v dvorani „Delavske zbornice“ v Ljubljani, Miklošičeva cesta. Dnevni red: 1. Nagovor načelnika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo načelnika o odobrenih pravilih združenja. 5. Volitev nove uprave, nadzorstvenega odbora, častnega odbora in prisednikov preizkuševalne komisije. 6. Poročilo blagajnika. 7. Poročilo računskih preglednikov. 8. Sklepanje o sistemu zbornic. 9. Sklepanje o proračunu za upravno leto 1933. 10. Določitev proračunske doklade za leto 1933. 11. Določitev termina za plačilo zadružne doklade. 12. Morebitne dopolnitve ali spremembe pravil. 13. Raznoterosti. — Ako bi sklicana skupščina ob določeni uri ne bi bila sklepčna, so navzoči člani združenja potem, ko so čakali eno uro, upravičeni, veljavno se posvetovati in sklepati o predloženem dnevnem redu (§ 16. pravil združenja). Ker je dnevni red skupščine zelo obširen, se bo ista to leto izjemno vršila v dopoldanskih urah. Za Združenje brivcev, frizerjev, lasuljarjev, manikerjev in kozmetikov v Ljubljani Albin Sinkovec s. r. t. č. načelnik.

Redni občni zbor Združenja proizvajalcev umetnih rudninskih vod — sodavičarjev za Dravsko banovino v Ljubljani se bo vršil v četrtek, dne 27. aprila 1933, ob 10. uri dop. v vrtnem salonu restavracije Ignac Banko, „pri Nacetu“, Šmartinska cesta št. 3 v Ljubljani. Dnevni red: 1. Nagovor in poročilo predsednika. 2. Dopolnitev in izprememba pravil. 3. Obračun in poročilo dosedanjih preglednikov. 4. Volitev odbora. 5. Glasovanje o sistemu zbornic. 6. Proračun za leto 1933. 7. Raznoterosti. — Člani, kateri se občnega zbora ne udeležijo, plačajo globo po § 8. združbenih pravil. — Odbor Združenja proizvajalcev umetnih rudninskih vod — sodavičarjev za Dravsko banovino v Ljubljani.

Redni letni občni zbor Združbe čevljarjev za sodni okraj Ljubljana se bo vršil za leto 1932 v nedeljo, dne 30. aprila 1933, točno ob 9. uri dopoldne v dvorani „Delavske zbornice“, Miklošičeva cesta 22a s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor in poročilo načelnika o odobrenih pravilih. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Morebitna dopolnitev ali izprememba pravil. 4. Sušmarstvo in davčne zadeve. 5. Obrtni zakon. 6. Obračun za l. 1932 in poročilo dosedanjih preglednikov. 7. Volitev: a) načelnika in njegovega namestnika, b) odbora 12 članov in 6 namestnikov, c) nadzorstva — 3 članov, d) častnega odbora — 5 članov, d) komisije za pomočniško in vajeniško preizkušnjo. 8. Proračun za leto 1933 in določitev združbenih dokladov za leto 1933. 9. Raznoterosti. Opomba: Če bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se bo vršil eno uro kasneje drugi občni zbor, ne oziraje se na število navzočih članov. Neudeležencem se bo po sklepu izrednega občnega zbora z dne 27. maja 1928 naložila v prid podpor-nemu skladu globa v znesku 10 Din. — Odbor.

Redna skupščina Združenja obrtnikov kovinskih strokov v Ljubljani se bo vršila v nedeljo, dne 30. aprila 1933 ob 9. uri dopoldne v dvorani trgovske zbornice (Beethovnova ulica 10., priti desno) s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor in poročilo načelnika o odobrenih pravilih. 2. Morebitna dopolnitev ali izprememba pravil. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Poročilo pregledovalcev računov. 6. Volitev nove uprave. 7. Proračun za leto 1933. 8. Raznoterosti. — Če ob določeni uri ne bo navzočih zadostno število članov, se bo sklepalo o predmetih dnevnega reda eno uro kasneje (gl. § 374. obrtnega zakona). Samostojni predlogi se morajo predložiti upravi najkasneje tri dni pred redno skupščino (gl. § 387. obrtnega zakona). Članstvo je obvezano po členu 8. združbenih pravil, da se občnega zbora udeležijo. — Uprava.

Kovaška obrtna zadruga v Mariboru ima svoj 9. redni zadržni zbor v nedeljo, dne 30. aprila ob 9. uri dopoldne v zadržni pisarni v Mariboru, Frankopana ul. 25, z dnevnim redom, ki vsebuje 14 točk, med temi tudi volitve delegatov v okrožni odbor. Ako bi sklicani zadržni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, so navzoči člani potem, ko so čakali eno uro, upravičeni veljavno posvetovati se o predloženem dnevnem redu. Načelstvo ponovno opozarja, da je občni zbor dne 15. aprila 1928, согласно sklenil: Ako član izostane od občnega zbora, ne da bi se temeljito opravičil, plača dvojno letno doklado. Maribor, dne 6. aprila 1933. Načelnik: Franc Verzel.

Naznanila in obvestila

Ustanovni občni zbor podružnice „Društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani“ v Trbovljah se vrši v nedeljo, dne 23. aprila t. l. ob tretji uri popoldne v gostilni „Volker“ v Trbovljah, s sledečim dnevnim redom. 1. Pozdrav društvenega predsednika. 2. Poročilo pripravljalnega odbora podružnice Trbovlje. 3. Čitanje in odobritev pravil. 4. Volitev odbora. 5. Volitev delegatov za društveno skupščino. 6. Določitev članarine. 7. Raznoterosti. — Obrtništvo iz Trbovelj in okolice je vabljeno, da se tega ustanovnega občnega zbora polnoštevilno udeleži. — Odbor DJO Ljubljana. Pripravljalni odbor podružnice Trbovlje.

Vrhnika. Na Belo nedeljo, dne 23. aprila 1933, se bo vršil v zadržni pisarni občni zbor združenja obrtnikov na Vrhniki, ter bomo obenem proslavili 25letnico obstoja združenja obrtnikov. — Tovariši obrtniki! Globoka obrtniška zavest in dolžnost nas vseh, ki nam je obrtništvo pri srcu, nas veže, da se tega občnega zbora brezpogojno udeležimo. — Dovolj nam je tarnanja — treba je resnega, intenzivnega dela. Zato pridite vsi: obrtnice in obrtniki, da se porazgovorimo, si podkrepimo svojo obrtniško zavest. Na dan z vsemi težnjami, ki nas tarejo — brez omahovanja — da si tako pomagamo in najdemo pot obrtniški bodočnosti. — Tovariši obrtniki! Ne iščimo pomoči drugod, moč in pomoč je v nas samih. Ako se bomo tega zavedali, bomo tako najlepše proslavili našo 25letnico in si pridobili novih moči za nadaljnje delo. — Dnevni red: 1. Nagovor in poročilo načelnika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo dosedanjih preglednikov računov. 4. Proračun za leto 1933. 5. Morebitna dopolnitev ali izprememba pravil. 6. Volitev nove uprave. 7. Razprava o razpustu (likvidaciji) Obrtniške samopomoči ali morebitna volitev novega odbora Obrtniške samopomoči. 8. Raznoterosti. — Odbor.

Obrtniški sestanek na Viču. Društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani sporoča tem potom obrtništvu Viča, Rožne doline in Glince, da se vrši v sredo dne 26. aprila t. l. na Viču v gostilni pri „Kramarju“ (Tržaška cesta) obrtniško zborovanje, na katerem se bodo razpravljala vsa tekoča obrtniška vprašanja in druge pereče obrtniške zadeve.

Dravograd. Kr. banska uprava dravske banovine v Ljubljani je odobrila pravila za ustanovitve podružnice Društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino, podružnica v Dravogradu. V najkrajšem času bo pripravljalni odbor sklical ustanovni občni zbor, na katerega že sedaj opozarjamo vse obrtništvo dravogradskega okoliša.

„Združenje sobo-črkoslikarjev, pleskarjev in ličarjev v Ljubljani“ naznanja, da se vrše redne vajeniške preizkušnje v mesecu maju t. l. Nekolkovane prošnje je vložiti do 10. maja t. l. v tajništvo, Vegova ul. št. 8. Priložiti je odhodno izpričevalo obrtno nadaljevalne šole ter potrdilo o vplačani oprostitini.

Časopisi in literatura

Zanatlija (Beograd) z dne 9. aprila 1933, št. 15, prinaša zanimive članke, tiče se obrtništva. Tako „U čemu je značaj zanatstva?“ „Zanatstvo i međunarodna organizacija rada.“ „Nedeljni politički pregled.“ „Prinudno poravnanje van stečaja“ in druge manjše vesti.

Zanatlija (Beograd) z dne 16. aprila 1933, št. 16, prinaša zanimive članke, tiče se obrtništva. Tako: „Zanatstvo i socijalni mir.“ „Je-

dan nemoguć predlog.“ „Životna snaga zanatlištva.“ „Zaključni račun Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije A. D.“ ter druge manjše vesti in obvestila.

Obrtniški Vjesnik (Zagreb) z dne 8. aprila 1933, št. 15, prinaša obrtniške članke: „U borbi protiv — nadriobrtla!“ „Važno rešenje kr. banske uprave.“ „Kako je u Zagrebačkom sreću.“ „Pitanje skraćenog vremena.“ „Proizvodnja izradljivanja od pletene žice po bravarskim obrtničima“ ter razne druge manjše in savezne vesti.

Obrtniški Vjesnik (Zagreb) z dne 15. aprila 1933, št. 16, prinaša obrtniške članke: „Sanacija privrede.“ „Imobilizacija privrede s gledišta zanatstva.“ „Uskrsna poslanica“ ter razne druge manjše savezne vesti in obvestila.

Dobave in licitacije

Dne 22. aprila t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Komande mornarice v Zemunu licitacija glede dobave 16.000 parov bombažastih nogavic.

Dne 25. aprila t. l. se bo vršila naslednja licitacija pri ekonomskem oddelku Komande mornarice v Zemunu glede dobave 13.000 parov čevljev.

Prodaja konjskega gnoja se bo vršila potom licitacije dne 27. aprila t. l. pri Komandi Dravskega žandarmerijskega polka v Ljubljani, Rimska cesta št. 22.

Dne 28. aprila t. l. bo pri Direkciji državnih železnic v Subotici naslednja licitacija glede dobave materiala za bager; dne 8. maja t. l. pa pri inženjersko-tehničnem oddelku Komande mornarice v Zemunu glede dobave raznega gradbenega materiala, kovin, ogrođa, vodovodnega materiala, materiala iz usnja, barv, čopičev in katranskih proizvodov.

Dne 12. maja t. l. se bo vršila pri I. veloopedškem bataljonu v Ljubljani (vojašnica Volvode Mišića, objekt VI.) očetna licitacija glede dobave raznih delov za bicikle znamke „St. Etienne“.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Razno

Davek na potrošek v gostilnah, hotelih in restavracijah v Zagrebu. O tem smo poročali v zadnji številki, kakor smo posneli iz uglednega zagrebskega gospodarskega lista. Uverili smo se, da ta davek ni uveden, ker se je mestno načelstvo v Zagrebu prepričalo in uvidelo, da je gostilničarski stan z različnimi davščinami že preveč obremenjen.

Udruženje zanatlija v Velikem Bečkereku je odobrilo na svojem občnem zboru, da se osnuje obrtniška knjižnica za strokovno, pa tudi prosvetno izobrazbo obrtnikov. Knjižnica bo že te dni otvorena. Tudi mi slovenski obrtniki bi bili takih stvari nujno potrebni.

Zanimivo je, da se industrialci dosedaj še nikdar niso izjavili proti obstoječi skupni zbornici. Očividno jim naša tovaršija zelo prija. Istotako veletrgovci. Zanimivo pa je dalje tudi to, da so se mali podeželski trgovci, zlasti v ostalih delih države, odločno postavili za lastno zbornico, ker so bili pri starem sistemu kakor obrtniki zapostavljeni.

Zlata zaloga francoske narodne banke znaša sedaj 80.408.862.000 zlatih frankov.

Tiskali J. Blasnik nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

ZANATSKA BANKA

KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.

podružnica Ljubljana

Račun poštne hran.
št. 14.003

Tyrševa cesta št. 31.

Telefon št. 30-20.

Daje obrtniške kredite na menice in vknjižbo z ugodnim odplačevanjem na obroke. Sprejema vloge na knjižlice in tekoči račun; rentni davek plača banka iz svojega. Izvršuje vse ostale bančne posle.